

Konu: Yabancı Paraların 31.12.2018 Tarihi İtibariyle Değerleme Kurları

Sayı : 2019/16

Tarih : 04.02.2019

Borsada rayici olmayan yabancı paraların Vergi Usul Kanunu gereğince 2018 yılı için 31.12.2018 tarihi itibariyle yapılacak değerlemelerine esas olmak üzere, aynı Kanununun 280 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan hükümlere dayanılarak tespit olunan kurları ilan edildi.

Borsada rayici olmayan yabancı paraların ve bu paralarla olan senetli ve senetsiz alacak ve borçların değerlemesinde 31.12.2018 tarihi itibariyle bu kurlar uygulanacaktır.

Saygılarımızla,

Parker Randall Karma Bağımsız Denetim A.Ş.

Hazine ve Maliye Bakanlığınca 2 Şubat 2019 tarihli ve 30674 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 505 No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde borsada rayıcı olmayan yabancı paraların, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu gereğince 31.12.2018 tarihinde yapılacak değerlemelerine esas olmak üzere, aynı Kanununun 280 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan hükümlere dayanılarak tespit olunan kurları yer almıştır.

Maliye Bakanlığı her yıl, biri efektif diğeri de döviz alış olmak üzere iki kur ilan etmektedir. Efektif alış kurları, mükelleflerin nakit yabancı paraları için uygulanmaktadır.

Döviz alış kurları ise nakit olmayan yabancı paralar için uygulanmaktadır. Bu şekilde değerlendirilen yabancı paralara, yabancı para cinsinden düzenlenen mektuplar, senetler ve diğer kıymetli evraklar örnek gösterilebilir.

Maliye Bakanlığı Tebliği ekinde yer alan döviz kurları, aşağıdaki gibidir.

EK

SIRA NO	DÖVİZLER	KUR (TL)
1	1 ABD Doları	5,2609
2	1 Arjantin Pesosu	0,13746
3	1 Arnavutluk Leki	0,04894
4	1 Avustralya Doları	3,7026
5	1 Azerbaycan Yeni Manatı	3,1039
6	1 B.A.E. Dirhemi	1,4336
7	1 Bahama Doları	5,2657
8	1 Bahreyn Dinarı	13,9699
9	1 Bangladeş Takası	0,06288
10	1 Barbados Doları	2,6307
11	1 Yeni Belarus Rublesi*	2,4384
12	1 Bolivya Bolivyanosu	0,76203
13	1 Bosna Hersek Markı	3,0549
14	1 Botsvana Pulası	0,49181
15	1 Brezilya Reali	1,3655
16	1 Bulgar Levası	3,0649
17	1 Burundi Frangı	0,00294
18	1 Cezayir Dinarı	0,04448
19	1 Çek Korunası	0,23428
20	1 Çin Yuanı	0,76203
21	1 Danimarka Kronu	0,80604
22	1 Dominik Pesosu	0,10425
23	1 Endonezya Rupisi	0,00036
24	1 Etiyopya Birri	0,18786
25	1 Fas Dirhemi	0,55227
26	1 Filipin Pesosu	0,10003
27	1 Gana Yeni Sedisi	1,07903
28	1 Guatemala Quetzali	0,68076
29	1 Guyana Doları	0,02518
30	1 Güney Afrika Randı	0,36668
31	1 Güney Kore Wonu	0,00471
32	1 Güney Sudan Lirası	0,03428
33	1 Gürcistan Larişi	1,9796
34	1 Haiti Gourdesi	0,06811
35	1 Hırvatistan Kunası	0,81474
36	1 Hindistan Rupisi	0,07527
37	1 Honduras Lempirası	0,21585
38	1 Hong Kong Doları	0,67230
39	1 Irak Dinarı	0,00441
40	1 İngiliz Sterlini	6,6528
41	100 İran Riyali	0,01246
42	1 İsveç Kronu	0,58442
43	1 İsviçre Frangı	5,3352
44	1 İzlanda Kronu	0,04533
45	100 Japon Yeni	4,7547
46	1 Kanada Doları	3,8611
47	1 Katar Riyali	1,4368
48	1 Kazakistan Tengesi	0,01382
49	1 Kolombiya Pesosu	0,00161
50	1 Kosta Rika Kolonu	0,00875
51	1 Kuveyt Dinarı	17,2270
52	1 Laos Kipi	0,00062
53	1 Lesotho Lotisi	0,36672
54	1 Liberya Doları	0,03309

55	1 Libya Dinarı	3,7771
56	1 Lübnan Lirası	0,00349
57	1 Macar Forinti	0,01877
58	1 Makedonya Dinarı	0,09819
59	1 Malezya Ringgiti	1,2681
60	1 Meksika Pesosu	0,26811
61	1 Mısır Lirası	0,29434
62	1 Moldova Leyi	0,30838
63	1 Nepal Rupisi	0,04705
64	1 Nijerya Nayrası	0,01714
65	1 Nikaragua Kordobası	0,16222
66	1 Norveç Kronu	0,60072
67	1 Özbekistan Somu	0,00063
68	1 Pakistan Rupisi	0,03739
69	1 Panama Balboası	5,2657
70	1 Paraguay Guaranisi	0,00088
71	1 Peru Yeni Solu	1,5581
72	1 Polonya Zlotisi	1,4034
73	1 Rumen Leyi	1,2866
74	1 Rus Rublesi	0,07534
75	1 Sırbistan Dinarı	0,05110
76	1 Singapur Doları	3,8543
77	1 Somali Şilini	0,00910
78	1 Sri Lanka Rupisi	0,02877
79	1 Sudan Lirası	0,11060
80	1 Suriye Lirası	0,01022
81	1 Suudi Arabistan Riyali	1,4024
82	1 Şili Pesosu	0,00757
83	1 Tayland Bahtı	0,16172
84	1 Tayvan Doları	0,17164
85	1 Tunus Dinarı	1,7651
86	1 Türkmenistan Manatı	1,5066
87	1 Ukrayna Hryvnası	0,19003
88	1 Umman Riyali	13,677
89	1 Uruguay Pesosu	0,16295
90	1 Ürdün Dinarı	7,4201
91	1 Venezuela Bolivarı Fuertesı	0,00002
92	1 Yemen Riyali	0,02105
93	1 Yeni İsrail Şekli	1,3972
94	1 Yeni Zelanda Doları	3,5364
95	1 Zambiya Kvaçası	0,44156
96	1 Euro	6,0280

*Yeni Belarus Rublesi, Belarus Rublesinden dört sıfır atılarak hesaplanmaktadır.

SIRA NO	EFEKTİFLER	KUR (TL)
1	1 ABD Doları	5,2573
2	1 Avustralya Doları	3,6856
3	1 Danimarka Kronu	0,80547
4	1 Euro	6,0238
5	1 İngiliz Sterlini	6,6482
6	1 İsveç Kronu	0,58401
7	1 İsviçre Frangı	5,3272
8	100 Japon Yeni	4,7371
9	1 Kanada Doları	3,8468
10	1 Kuveyt Dinarı	16,9686
11	1 Norveç Kronu	0,60030
12	1 Suudi Arabistan Riyali	1,3919

İLGİLİ MEVZUAT

Değerleme, Vergi Usul Kanununda, vergi matrahlarının hesaplanmasıyla ilgili iktisadi kıymetlerin takdir ve tespiti olarak tanımlanmaktadır. Değerlemede, iktisadi kıymetlerin vergi kanunlarında gösterilen gün ve zamanlarda haiz oldukları kıymetler esas alınmaktadır. Bu kapsamda, yabancı paralarda, iktisadi kıymet olarak VUK'nun değerlendirme hükümlerine tabidir.

VUK'nun 280'inci maddesinde yabancı paraların değerlendirilmesiyle ilgili olarak,

“Yabancı paralar borsa rayici ile değerlendirilir. Borsa rayicinin takarrüründe muvazaa olduğu anlaşılırsa bu rayiç yerine alış bedeli esas alınır.

Yabancı paranın borsada rayici yoksa, değerlemeye uygulanacak kur Maliye Bakanlığınca tespit olunur.

Bu madde hükmü yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da caridir. Bunlardan vadesi gelmemiş senede bağlı alacak ve borçlar, bu Kanunun 281 ve 285 inci maddeleri uyarınca değerlendirme günü kıymetine irca edilebilir. Ancak senette faiz oranının yazılı olmadığı durumlarda değerlendirme gününde geçerli olan Londra Bankalar Arası Faiz Oranı (LİBOR) esas alınır.”

düzenlemesi yer almaktadır.

Bu düzenlemeye göre, yabancı paraların değerlendirme ölçüsü, borsa rayicidir. VUK'nun 280'inci maddesinde 4369 sayılı Yasayla yapılan değişiklikle yabancı paralar yanında ayrıca, yabancı parayla olan alacak ve borç senetlerinin reeskontu ve vergilendirilmeyecek kur farklarına ilişkin düzenlemeler de yer almaktadır.

Türkiye’de, döviz alım ve satımı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararla yapılan değişikliklerle genel olarak serbest bırakılmış olmasına rağmen, henüz yabancı para borsası kurulmamıştır. Bu durumda, VUK'na göre, yukarıda belirtildiği üzere, yabancı paranın borsada rayici yoksa değerlemeye uygulanacak kur, Maliye Bakanlığınca tespit edilmektedir. Bu nedenle, 32 sayılı Karar uyarınca bankalar, yetkili müesseseler gibi kurumların uygulayacakları kurları kendilerinin belirleyebilmesine rağmen, Maliye Bakanlığı eskiden olduğu gibi her yıl değerlemenin yapılacağı Aralık ayının son günü itibariyle, değerlemelerde uygulanacak kurları (TC Merkez Bankasından almak suretiyle) Resmi Gazetede yayımlamak suretiyle ilan etmektedir.

Maliye Bakanlığı her yıl, biri **efektif** diğeri de **döviz alış** olmak üzere iki kur ilan etmektedir. Efektif alış kurları, mükelleflerin nakit yabancı paraları için uygulanmaktadır. Banka hesaplarında tutulan yabancı paralar da efektif alış kuru ile değerlendirilmektedir. Döviz alış kurları ise nakit olmayan yabancı paralar için uygulanmaktadır. Bu şekilde değerlendirilen yabancı paralara, yabancı para cinsinden düzenlenen mektuplar, senetler ve diğer kıymetli evraklar örnek gösterilebilir.

Öte yandan, 130 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 217 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtildiği üzere değerlendirme günü itibariyle Maliye Bakanlığınca kur ilan edilmediği durumlarda T.C. Merkez Bankasınca ilan edilen kurların esas alınması gerekmektedir. Bu şekilde yapılacak değerlemelerde efektif cinsinden yabancı paralar için efektif alış kurunun (bulunmaması halinde döviz alış kurunun), döviz cinsinden yabancı paralar içinse döviz alış kurunun uygulanması gerekmektedir.

Vergi uygulamaları açısından, bankaların ise 31.12.2018 tarihi itibariyle yapacakları değerlendirme sırasında bu Tebliğ ile belirlenen kurlar yerine, T.C. Merkez Bankasınca belirlenen esaslara uygun olarak tespit ettikleri ve fiilen uyguladıkları alış kurlarını esas almaları gerekmektedir.